

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 476/2021-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátskou kanceláriou Hudzík & Partners s. r. o., Mnoheľova 830/15, Poprad, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ján Hudzík, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 3 CoKR 11/2021-172 z 29. júla 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 11. novembra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia, ktoré navrhuje zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.
2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) napadnutým uznesením potvrdil rozhodnutie Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 2 K 6/2019-159 zo 4. decembra 2020, ktorým bola sťažovateľovi ako konateľovi úpadcu uložená pokuta vo výške 500 eur podľa § 74 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“), pretože neposkytoval správcovi konkurznej podstaty súčinnosť riadne a včas.
3. Sťažovateľ v odvolaní tvrdil, že až z uznesenia okresného súdu sa dozvedel o tom, že jeho výzvy mu boli doručované do elektronickej schránky. O jej aktivácii však nemal vedomosť, a teda objektívne nemohol splniť povinnosti, ktoré mu súd uložil. Argumentoval, že okresný súd mu mohol písomnosti doručovať prostredníctvom pošty, aj keď sa zdržiava v zahraničí.

4. Krajský súd z obsahu spisu zistil, že sťažovateľ neposkytoval správcovi súčinnosť a nereagoval na jeho výzvy, čím spôsobil prietahy v konkurznom konaní. Zosumarizoval, že správca vyzval sťažovateľa na poskytnutie súčinnosti výzvami z 19. decembra 2019 a 15. novembra 2020, na ktoré sťažovateľ reagoval 20. januára 2020 odovzdaním časti účtovných dokladov. Dňa 28. januára 2020 správca poslednýkrát vyzval sťažovateľa na odovzдание kompletnej účtovnej dokumentácie a keďže táto zostala bez reakcie, dňa 3. apríla 2020 navrhol súdu, aby vyzval sťažovateľa na poskytnutie súčinnosti. Na podklade tohto návrhu okresný súd uznesením zo 14. apríla 2020 vyzval sťažovateľa na poskytnutie súčinnosti správcovi, ktoré mu bolo doručené do elektronickej schránky. Keďže výzva zostala bezvýsledná, správca okresnému súdu navrhol, aby predviedol sťažovateľa, resp. uložil mu poriadkovú pokutu. Po opätovnej (bezvýslednej) výzve okresného súdu z 11. novembra 2020 bola sťažovateľovi uložená pokuta.

5. K argumentom sťažovateľa krajský súd uviedol, že prešetril jeho tvrdenia týkajúce sa funkčnosti elektronickej schránky prostredníctvom Národnej agentúry pre sieťové a elektronické služby, ktorá potvrdila, že elektronická schránka sťažovateľa bola vytvorená 24. apríla 2014 a aktivovaná 13. júla 2018. Sťažovateľ ako štatutárny zástupca úpadcu mal teda vedomosť o zriadení elektronickej schránky, a preto krajský súd považoval jeho námietky za nedôvodné.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. S posúdením veci krajským súdom sa sťažovateľ nestotožňuje a v ústavnej sťažnosti predostiera obdobné argumenty ako v opravnom prostriedku. Argumentuje, že nemal vedomosť o doručení písomností do elektronickej schránky, a trvá na tom, že okresný súd mu mal doručovať výzvy prostredníctvom pošty, a to obzvlášť za situácie ak už aj v inom konaní, ktoré detailne popísal, nebolo elektronické doručovanie účinné. Poukázal tiež na to, že správca mu doručoval všetky písomnosti prostredníctvom mailovej pošty a následne aj doporučené poštou, na ktoré reagoval. Správca teda nemal žiaden dôvod na podanie návrhu na jeho predvedenie, resp. uloženie pokuty. S ohľadom na to je presvedčený o tom, že okresný súd nevykonal všetky dostupné opatrenia takým spôsobom, aby sťažovateľ prevzal výzvy súdu, eventuálne nariadil predvedenie sťažovateľa. Uznesenie krajského súdu preto považuje za svojvoľné a arbitrárne, bez opory v skutkovom stave, keď boli brané do úvahy iba nepravdivé a zavádzajúce tvrdenia správcu o neposkytnutí súčinnosti.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení jeho práv, pretože napadnuté uznesenie krajského súdu neobsahuje vecné a pravdivé dôvody na odobrenie záveru okresného súdu, ktorým mu uložená pokuta.

8. V nadväznosti na takto vymedzenú podstatu ústavnej sťažnosti ústavný súd v prvom rade uvádza, že predmetom ústavného prieskumu sú aj rozhodnutia všeobecných súdov o uložení poriadkových pokút, aj keď v obmedzenej miere. Ústavný súd vo svojej doterajšej rozhodovacej činnosti už vyslovil právny názor, podľa ktorého rozhodnutie o uložení poriadkovej pokuty je v zásade spôsobilé neprípustným spôsobom zasiahnuť do základných práv a slobôd účastníkov

konania, a preto takéto rozhodnutie podlieha súdnemu prieskumu z hľadiska rešpektovania zásad spravodlivého procesu vo všetkých jeho aspektoch (m. m. I. ÚS 41/2015).

9. Z uvedeného dôvodu sú na rozhodovanie súdov o uložení pokút primerane kladené požiadavky, ktoré sú vyvoditeľné zo základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Znamená to predovšetkým to, že takéto rozhodnutie musí mať zákonný podklad a nemôže byť prejavom svojvôle.

10. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je požiadavka riadneho odôvodnenia jedným zo základných atribútov spravodlivého procesu. Dodržiavanie povinnosti odôvodniť rozhodnutie má zaručiť transparentnosť a kontrolovateľnosť rozhodnutí súdov a vylúčiť svojvôľu, lebo len vecne správne (zákonu zodpovedajúce) rozhodnutie a náležite, t. j. zákonom požadovaným spôsobom, odôvodnené rozhodnutie napĺňa – ako neoddeliteľná súčasť „ustanoveného postupu“ – ústavné kritériá vyplývajúce preň z ústavy a dohovoru či listiny (m. m. I. ÚS 327/2010, IV. ÚS 562/2018).

11. Už uvedené základné východiská v kontexte obsahových náležitostí základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie boli povinné dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní vo veci uloženia pokuty podľa zákona o konkurze aj všeobecné súdy vo veci sťažovateľa, a preto bolo úlohou ústavného súdu posúdiť, či ich skutočne rešpektovali, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná.

12. Pokiaľ ide o charakter poriadkovej pokuty, také rozhodnutie je procesnou sankciou, ktorou je možné vynútiť si splnenie tých procesných povinností, ktoré napriek tomu, že došlo k ich účinnému uloženiu, splnené neboli (m. m. III. ÚS 152/2017). Základným predpokladom na vydanie takéhoto rozhodnutia je to, že konaním alebo opomenutím dôjde k sťaženiu postupu konania, t. j. nesplnením takej povinnosti dôjde k predĺženiu súdneho konania. Svojou podstatou tak uvedené poriadkové opatrenie umožňuje zabezpečiť nerušený priebeh konania a súčinnosť strán sporu, resp. ich zástupcov a iných subjektov v prípade, ak títo nemajú záujem podieľať sa na prebiehajúcom konaní spôsobom, ktorý zákon upravuje, alebo ak by priebeh konania iným spôsobom sťažovali, predlžovali či dokonca marili (m. m. III. ÚS 193/2018, III. ÚS 346/2018).

13. Opodstatnenosť ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vzhľadom na už uvedené prichádza pri preskúmaní ústavnosti rozhodnutia všeobecného súdu o uložení poriadkovej pokuty do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ktoré môžu mať za následok porušenie ústavou garantovaných základných práv a slobôd, alebo tiež v prípadoch absencie primeraného odôvodnenia tohto rozhodnutia všeobecným súdom (m. m. III. ÚS 152/2017).

14. Po preskúmaní relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie krajského súdu je s prihliadnutím na jeho charakter primerane odôvodnené a zároveň neindikuje existenciu takých skutočností, ktoré by umožňovali prijať záver o jeho arbitrárnosti zakladajúci porušenie sťažovateľom označených práv. Okresný súd a nadväzne na to i krajský súd v napadnutom uznesení zdôvodnili uloženie poriadkovej pokuty správaním sťažovateľa, ktorý neposkytoval správcovi súčinnosť riadne a včas napriek opakovaným výzvam. Samotný sťažovateľ nerozporuje, že na výzvy správcu reagoval, avšak ako vyplynulo z tvrdení správcu i zo spisu, ktorý mal krajský súd k dispozícii, svoje povinnosti si neplnil v celosti, keď

(viac ako rok) nebol schopný predložiť správcovi kompletné účtovníctvo. Sťažovateľ ani v ústavnej sťažnosti netvrdí, že by si túto povinnosť (hoci aj dodatočne) splnil.

15. V kontexte okolností prípadu sa ústavný súd nedomnieva, že by bol postup krajského súdu v súvislosti s posúdením správania sťažovateľa sťažujúceho postup v konkurznom konaní poznačený excesom majúcim ústavno-právnu relevanciu. Pokuta bola uložená na zákonom podklade, jej uloženie spočíva na dostatočných dôvodoch a jej výška je primeraná sťaženiu postupu v konkurznom konaní. Z prednesených argumentov sťažovateľa nevyplýva nič, čo by posunulo prerokovávanú vec do ústavnoprávnej roviny. Na tom nemôže nič zmeniť ani jeho tvrdenie o potrebe riadneho doručovania prostredníctvom pošty namiesto elektronického doručovania, resp. o nevyužití jeho predvedenia. Výber zvolených prostriedkov totiž zodpovedá koncepcii zákonnej právnej úpravy a je výlučne na posúdení súdu.

16. Okrem toho, z napadnutého uznesenia vyplýva, že krajský súd overil funkčnosť elektronickej schránky, pričom ústavný súd z údajov zapísaných v obchodnom registri zistil, že sťažovateľovi ako aktuálnemu konateľovi úpadcu vznikla funkcia konateľa 10. mája 2018 a výzvy súdu mu boli odoslané do jeho elektronickej schránky v roku 2020. Úpadca je právnickou osobou so sídlom na území Slovenskej republiky, pričom v zmysle zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o e-Governmente“) museli mať všetky právnické osoby k 1. júlu 2017 aktívne elektronicke schránky na doručovanie, resp. si ich mali aktivovať bezodkladne po ich vzniku. Podstatným je v tomto smere ustanovenie § 13 ods. 1 písm. a) zákona o e-Governmente o automatickej aktivácii elektronickej schránky na doručovanie elektronických úradných dokumentov orgánov verejnej moci a § 32 ods. 5 písm. b) zákona o e-Governmente o použití fikcie doručenia, a to aj v prípade, ak sa adresát do svojej aktivovanej schránky neprihlási vôbec. Zásade „*vigilantibus iura scripta sunt*“ teda nezodpovedá postup sťažovateľa, ktorý si nezabezpečil prístup (nie aktiváciu, pozn.) do svojej vlastnej elektronickej schránky viac ako dva roky od jeho ustanovenia do funkcie konateľa spoločnosti.

17. Postavenie ústavného súdu ako ochrancu ústavnosti determinuje aj rozsah jeho prieskumnej činnosti pri výkone právomoci podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Z uvedeného zároveň vyplýva, že ústavnému súdu v zásade neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov, čoho sa vo svojej podstate domáha sťažovateľ, keď nepriamo od ústavného súdu požaduje preskúmanie pravdivosti skutočností, ktoré boli podkladom pre záver krajského súdu o splnení podmienok pre elektronicke doručovanie i pre záver o uložení pokuty (bod 6 tohto uznesenia). Ústavný súd by sa pripustením možnosti prehodnocovať skutkové zistenia situoval do pozície orgánu odvolacieho, čo je neprípustné. Z uvedených dôvodov ani námietka sťažovateľa o údajných účelových a nepravdivých tvrdeniach nemôže mať z hľadiska posudzovania ústavnosti napadnutého rozhodnutia opodstatnenie.

18. Na podklade uvedeného ústavný súd konštatuje, že relevantná časť odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu nedovoľuje prijať záver o tom, že by z jeho strany došlo k extrémnemu vybočeniu zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov tak, že by mohla zasiahnuť do základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd v ňom neidentifikoval signály svojvôle či arbitrárneho prístupu zo strany krajského súdu. K záveru

o absencii intenzity, ktorá by mohla mať ústavnoprávny rozmer, ústavný súd dospel aj v súvislosti s porušením základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ktoré sťažovateľ uviedol v rámci sťažostnej argumentácie, avšak nepremietol do petitu svojej ústavnej sťažnosti, a preto sa ňou ústavný súd osobitne nezaoberal.

19. Sumarizujúc uvedené, ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu